

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>מסורת הש"ס</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <span></span>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <p>(א) תוספתא חלה פ"א ה"א, (ב) וזבין פ"ג מ"ז, (ג) וטבול יום פ"ד והמקן, (ד) וטבול יום פ"ד מ"ב, (ה) ונעיל וי, (ו) ולקמן מ"ב, (ז) ונעיל וי, (ח) ונחל פ"א ט, (י) ונעיל ג, (יא) ונחל פ"א מ"ט, (יב) מוהי תוספתא שלפניו גפ"ר והלך סבירו ועשה טהרות אלו ואלו מוסיפות כי והיינו כפי' רש"י וע' רש"י, (יג) ונלך קנים, וז"ה נמשנה שם,</p> |
| <span></span> <span></span>                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

הנהרות הב"ח

(א) תוס' ד"ה ומקפת וכו' דלפילו לענין קריאת שס: (ב) בא"ד כפרק עד מהו מבי אמרינן: (ג) ד"ה והאי וכו' ובצריכתא נמי קמי' ושלשי טהור:

## גליון הש"ס

גמ' ומנחתה בבבבשה ע"ל עא ע"ב נמתי' דלא קתיינא לאה וי"ע:

**מוסף רש"י**

חובא בסוף התסכת

**תוס' הרא"ש**

**שלא** תאמר בהוכחות שנו. פרש"י כגון שני שבילין ספק הלך בטומאה דאפי' בחולין גמי טמא וקשה ובעל דומתי מיייתי שני שבילין לענין טהרה מיהו לפתמים דאפי' ברשות הרבים טמא לכ"ע כגון אם בא לישאל בבית אחת כדמפרש בפ"ק דפסחים (דחולין). ונראה דמייירי בהאיא תרומתפאה וטהרות שני שבילין אחד טמא ואחד טהור והלך באחד מהן ועשה טהרות ובה חברו והלך בשני ועשה טהרות אם אלו ואלו קיימות הוי אלו מוכיחות לטומאה ואפי' באו לישאל בזה אחר זה דחיישינן שמא יבא אחד ויאכל את שתיהם ומשום דקתיינא הוה הוי אלו מוכיחות קרי ליה הכא בהוכחות: **אלא** קרי ליה הכא בהוכחות: **אלא** כגושן, כלומר אף בספק נשען שהוא ספק חלה אמרינן לחלוק תלויה ולא אמרינן כיוון דבשעה שנולד ספק זה היתה חולין ונשען טהור לחולין וטהרה היא. אלא כל העיסה כחלה חשבינן לה לחולין הטבולין לחלה כחלה דמו. ויכ"ש בספק הנהגה בחולין ודחלה תלויה. ומי' מתני' ע"כ בהוכחות איירי דאי נבנשען ברישא דעד שלא גלגלה לא נישמאת בספק נשען דאבותי לא חל עליו חלה ואמאי תיעשה בטומאה הא קא מפסדי חלת כהן. אלא ודאי בהוכחות קא איירי הלך שרי לטמאות קודם גלגול. אבל אם המתין לטמא אוהא עד לאחר גלגול אצ"פ שנולד עד ספק קודם גלגול אסור לטמאות. ואפי' ל"ה הירושע דאמר גבי רבתי של תרומה שנולד בה ספק טומאה יצוינה במקום הטהרה. הא אמרינן ספ"ק דפסחים גרמא אין בדיים לא ואביי ורבא הוא דקאמרי דהך דיספא לאו דוקא בהוכחות אלא ה"ה גמי נשען: **משאן** כבד טמאין. משום דאי אפשר שלא יהא ניטב חוב על הטהור או הטהור עד חוב. ואם הטמא הטיט את הטהור טמא כדמוכא בשבת פרק אמר ר' עקיבא עובר כוכבים ועוברת כוכבים בין שהיטו אותרים בין אחריים. וכן כמשכב אוחתם טמאין. וכן טהור שהיטו את הטמא טמא כדמוכח גמי התם ולקמן בפרק יוצא דופן דאמר קנה בקימטו של טהור והיטו בו את חוב טמא. ופרש"י משום דכריב כמשכב חוב הונשוא אותם וכ"ש וב עצמם. והאי עצמא פריכא הוא כדאמרינן לקמן פ' בנות בתוים שעיר המשתלח יוכיחו שגורם טומאה לאחרים

**וחלפה תלויה**. כשעשאה בטהרה משום ספק הנוול לה ראשון: **באיזה ספק אמרו**. כלומר באיזה ספק הולכרו לומר חלמה תלויה: **בספק חלה**. בספק טומאה הנוהגת בחלה ואינה נוהגת בחולין כגון נשען כדמפרש בסמוך דטהור לבני הכנסת ואסור לתרומה ואילטריך לאשמועינן דאע"ג דלא נהגא בחולין גרידא הכא כיון דטבולין לחלה נהגא בהן: **מאי ספק חלה**. כלומר מאי קאמר: **שלא תאמר בהוכחות שנינו**. בספק טומאה מוכחת: כגון שני **שנילין**. אחד טמא ואחד טהור ספק הלך בטמא ספק הלך בטהור והא ספקא היא דמהניא בחולין הטבולין לחלה אבל טומאה שאינה מוכחת לא דהא לא אילטריך לאשמועינן דלפילו לחולין גרידא גמי מהני לאוכל חולין בטהרה הלך מהניא גמי הכא: **אלא אפילו נשען**. דהוי ספק טומאה שאינה מוכחת והאילו ומנן לקמן דמהניא לתרומה מהניא גמי לחולין הטבולין לחלה: **פורקין**. משא"י. **טמא**. דשמא מתוך כווד המשא נשען וצ על הטהור ומנאל טהור מסיטו או טהור ניסט עליו וכמיז במרעב הזב (ויקרא טו) הנושא אותם וכ"ש וצ בעצמו: **וכולן**. אפי' משא כבד: **טהורין לבני הכנסת**. אוכלין חוליהן בטהרה שאין זה היסט גמור וכל שכן שספק הוא: **ועמאין לתרומה**. מדרבנן ואפי' בספק: **וחולין הטבולין לחלה כחלה דמו**. דמהני בזה ספק נשען כחלה גמורה: **וקוזה לה חלה**. שכל זמן שלא קראה שס עליה היא חלה כחולין וטבול יום דיו כשיי ואינו עושה שלישי בחולין וכהיא קוזה לא תהיה קלה לה אם חלה מניחתה לחלה בכפישה או בנאנחותא הס כלים שאין להם צית קיבול כגון נסרים ואין מקבלין טומאה. ואכרכוה רבנן הני משום היכרא שלא תגע זה

שזב מאחר שקראה לה שס ודכוותה אמר בסוף פ' הניזקין (גיטין כג.). ובתשובת רב האי ראיתי אנחותא נסרים לזוהי שמשקרין הנגרים ומשקיין הלווחין. **ומקפס**. מקרבתה לכלי לאלז העיסה וקוראה לה שס שמוזה לתרום מן המוקף. מוקף סמוך כמו מקיפין שמי תצויז בנמס' ביזה (דף לב): וכמו אין מקיפין בצועי (חולין מו): שמקיפין זו לזו לראות אם דומים הם בנקביהן: **שודאי מטמא חולין**. כמו משא הזב: **דודאי**. נדה ממס: **ספקה**. מעת לעת: **ולא בחולין שנעשו על טהרם טרומה**. וקס"ד הוא הדין לחולין הטבולין לחלה דהם גמי נעשין בטהרת חלה המעורבת בהן: ומשנינן חולין הטבולין לחלה חמיירי מחולין שנעשו על טהרת תרומה דהכא עריבול בזה חלה אבל התם נטייתותא יתיחתא קביל עליה: **פסיפא**. מעורבת: מתני'

דהכא גמי מזכיר בני הכנסת לגריעותא כלומר שאינם אוכלין תרומה: **ומקפאת** וקורא לה שם. הכא משמע דלפילו (א) בשעת קריאת שס צריך הקפה וקשה דלמר בצוטה פרק כשם (דף ג). רבי אליעזר אומר חלה ניטלת מן המוקף מן הטהור על הטמא כיצד ב' עיסות אחת טמאה ואחת טהרה נוטל שיעור חלה מעיסה שלא הורמה חלמה ועומן פחות מכצינה מעיסה טהורה בנאמצע בין שיעור חלה לעיסה טמאה כדי ליטול מן המוקף והתניא כצינה ומשני הך ברייתא סברה חולין הטבולין לחלה לאו כחלה דמו ולהכי לא אחי כצינה דהוי שני ומטמא לשיעור חלה והשתא מ"מ קשה כשיקרא לה שס חלה יהיה שלישי אלא משמע דבשעת קריאת שס ירחיק מעט שיעור חלה שלא יגע בציניה וחשיב שפיר מוקף כיון דלפני קריאת שס היתה מחוברת וי"ל דהתם מיירי כשיש הרבה מעיסה טהורה ולא שיעור חלה גרידא כדקמני ב' עיסות אחת טהורה ואחת טמאה ורואי להפריש קתא ועי"ל דלפילו (גלא) מוקף אפשר שיועיל צירוף סל ובפרק כשם דבעי ר' אליעזר נגיעה משום דמקפיד על נגיעתו משום טומאה אין מועיל צירוף כלי וכן משמע קתא בירושלמי דלמר במסכת חלה כ"ב צ"ד דבר שהוא מקפיד על (חטורין) אין הבית מלטרף (נראה במקום צית גרסין כלי) אינו מקפיד על תערובתו הכלי מלרף עיסה טהורה ועיסה טמאה עשו אותם כדכר שמקפיד על תערובתו. גי':

**עיסתו קביים'** ונגעו זה בזה פטורין מן החלה עד שישוכו ר"א אומר אף הרודה ועומן לסל הסל מלרפן וכן משמע באלו עוזבין (פסחים מח): **והשתא אחי שפיר דר"א גופיה מלריך** נגיעה בשעת קריאת שס בפרק כשם (פסוה דף ג). ונכון בפסח להגיע כל המנות (בסל) כשמפרישין אחת על כולן דלין הסל מלרפן לכך ואע"ג דלמרינן בפ"ק דיבזה (דף ט). ובצרכויות בפרק עד כמה (דף כו). (א) אמרינן תרומת חוזה לארץ אוכל והולך ואח"כ מפריש אע"ג דלין מוקף למה שאכל כבר היינו צעיסה שילוששה יחד והיתה כבר מחוברת הקילו תרומת חוזה לארץ וי"ע אי' חשוב מוקף בנגיעה גרידא בלא צירוף הכלי או בלא נשיכה דנותן פחות מכצינה בנאמצע מינין למימר דהיינו נשיכה: **והאי' מבוז' יום בין דודאי לא מטמא חולין לא** גזרו ע"זי משום חולין הטבולין. ומימה דהכא משמע דלין שני פוסל בחולין הטבולין לחלה ובצריכתא גמי קמני (א) ובשלישי טהור בחולין משמע דכ"ש דלין שני פוסל בחולין שנעשו על טהרת תרומה כדלמר בסמוך דמשמע דקילי מחולין הטבולין לחלה ובפרק שני דחולין (דף לג): אמרינן דשלישי נוהג בחולין שנעשו על טהרת תרומה ובפרק כשם (פסוה דף ג). שהבאמי לעיל מוכח דשני עושה שלישי בחולין הטבולין לחלה למ"ד כחלה דמו וי"ל דטבול יום קיל טפי דלין צריך רק הערב שמש והא דתניא בצרייתא דשלישי טהור בחולין היינו שלישי דטבול יום אי גמי ה"פ כיון דשלישי טהור כחולין דעלמא לא גזרו חכמים בחולין הטבולין לחלה ליטמא מטבול יום ולכך פריך מינייה טפי אנשען ולא פריך מינייה אכל שלישי דנוהג בחולין הטבולין לחלה משום דנשען גמי דרבנן טומאת מעת לעת קיל טפי שאין שום ספק טומאה בשעה שעוסקת בטהרות: **הנהגה מעת לעת** דרבנן. אע"ג דנשען גמי דרבנן טומאת מעת לעת קיל טפי שאין שום ספק טומאה בשעה שעוסקת בטהרות: שמותי

## שמואי פרק ראשון נדה

## ז.

כהן ועוד דלפילו לא נולד לה ספק שרי לנטמאותה וליכא הפסד כהן דחצר הוא ויפריש עליה ממקום אחר אבל התם איירי בעם הארץ שלא יפריש ממקום אחר וא"ת דבפרק הניזקין (גיטין דף סא). מנן משאלת אשה לחצרתה החשודה על השביעית נפה וכברה כו' אבל לא תצור ותטחון עמה משאלת אשת חצר לאשת ע"ה נפה וכברה וצוררת וטוחנת עמה אבל משתטיל למים לא תגע בזה ובעי בגמרמא מ"ש רישא ומ"ש סיפא אמר אציי דדמאי הקילו ומשתטיל למים דהוכשרו לא תגע בזה אף קודם לישא רצא אמר בעם הארץ דר"מ וטומאה וטהרה דרבנן ופריך והא מדקמני סיפא משתטיל למים מכלל דרישא מיירי בלא הכשר ומאי טומאה וטהרה איכא ומשני אידי ולידי בהוכשר ורישא בטומאת חולין וסיפא בטומאת חלה ומשתטיל למים היינו לישא וגלגול אלמא אוסר אציי ליגע על הוכשר לצרור ולטחון אף קודם גלגול ולישה אע"ג דאם הפריש קודם לישא וגלגול לא עשה ולא כלום (וי"ל) ולדידיה גמי צריך לתרץ דהתם אסור משום הפסד כהן וצשמעמינן ליכא הפסד כהן כדפרישית ולרצא דשרי לגרום טומאה קודם גלגול אע"ג דליכא הפסד כהן צריך לתרץ אההיא דפרק רבי ישמעאל (ע"ז דף טו). כמירוצ ראשון דהתם אסור משום משמרת תרומותי אבל בעיסה קודם גלגול לא מיקריא טעלה לחלה כיון דאם הפריש חלת קמח לא עשה ולא כלום אי גמי כמו שמיך ר"ת שס דהתם צגיטין ליכא כי אם חשדא בעלמא אבל ההיא דלין בוצרין מיירי בוצאי עושה פירומתי בטומאה ושס י"ש להאריך:

**שלא תאמר** בהוכחות שנינו. פירש"י כגון שני שצילים

ספק הלך בטהור ולדבריו צריך לומר שצאו לשאול בבת אחת דאי אחר זה טהורין ונראה לפרש כי ההיא דתניא בתוספתא דטהרות (פ"ו) ב' שצילין אחד עמא ואחד טהור והלך באחד מהם ועשה הערות' והלך בשני ועשה טהרות אלו ואלו מוכיחים פירוש מוכיחים לטומאה דאיה מהם נטהר ומשום לישנא דמוכיחים קאמר הכא בהוכחות שנינו: **ובוצרין** טהורים לבני הכנסת. פירש"י דקאי אמשאן כבד ואין נראה דבמשאן כבד נראה דטמא אף לחולין דאי אפשר שלא יסוט זה את זה אלא אמשאן קל קאי וכן משמע בנמס' וצין (פ"ג מ"ב) דקמני התם משאן קל טהורין לבני הכנסת ועמאין לתרומה והא דקמני הכא כולן טהורין לבני הכנסת אכל ענינא דטהרה דהתם קאי וא"ת דהכא קרי ליה בני הכנסת לחצרים האוכלין חולין בטהרה ובפרק פסולי המוקדשין (פסרות יז): גדי מומי כצור קאמר דהתרתם על פי ג' בני הכנסת והתם אפילו ג' הדיועות כשרים וי"ל שצעת

**והשתא אחי שפיר דר"א** גופיה מלריך נגיעה בשעת קריאת שס בפרק כשם (פסוה דף ג). ונכון בפסח להגיע כל המנות (בסל) כשמפרישין אחת על כולן דלין הסל מלרפן לכך ואע"ג דלמרינן בפ"ק דיבזה (דף ט). ובצרכויות בפרק עד כמה (דף כו). (א) אמרינן תרומת חוזה לארץ אוכל והולך ואח"כ מפריש אע"ג דלין מוקף למה שאכל כבר היינו צעיסה שילוששה יחד והיתה כבר מחוברת הקילו תרומת חוזה לארץ וי"ע אי' חשוב מוקף בנגיעה גרידא בלא צירוף הכלי או בלא נשיכה דנותן פחות מכצינה בנאמצע מינין למימר דהיינו נשיכה: **והאי' מבוז' יום בין דודאי לא מטמא חולין לא** גזרו ע"זי משום חולין הטבולין. ומימה דהכא משמע דלין שני פוסל בחולין הטבולין לחלה ובצריכתא גמי קמני (א) ובשלישי טהור בחולין משמע דכ"ש דלין שני פוסל בחולין שנעשו על טהרת תרומה כדלמר בסמוך דמשמע דקילי מחולין הטבולין לחלה ובפרק שני דחולין (דף לג): אמרינן דשלישי נוהג בחולין שנעשו על טהרת תרומה ובפרק כשם (פסוה דף ג). שהבאמי לעיל מוכח דשני עושה שלישי בחולין הטבולין לחלה למ"ד כחלה דמו וי"ל דטבול יום קיל טפי דלין צריך רק הערב שמש והא דתניא בצרייתא דשלישי טהור בחולין היינו שלישי דטבול יום אי גמי ה"פ כיון דשלישי טהור כחולין דעלמא לא גזרו חכמים בחולין הטבולין לחלה ליטמא מטבול יום ולכך פריך מינייה טפי אנשען ולא פריך מינייה אכל שלישי דנוהג בחולין הטבולין לחלה משום דנשען גמי דרבנן טומאת מעת לעת קיל טפי שאין שום ספק טומאה בשעה שעוסקת בטהרות: **הנהגה מעת לעת** דרבנן. אע"ג דנשען גמי דרבנן טומאת מעת לעת קיל טפי שאין שום ספק טומאה בשעה שעוסקת בטהרות: שמותי

לכא מ"י פ"ח מהלכות משכנ ומושב הלכה ט':

ב' ב' מ"י פט"ו מהלכות טומאת אוכלים הלכה ח סמג ששן רטו:

בוא ג' מ"י פ"ח מהל' טומאת אוכלים הלכה יז:

בב' ד' מ"י פ"ח מהל' אהל אכזות הטומאה הלכה ב:

בג' ה' מ"י שס הלכה טז ופ"ח מהלכות כצורים הלכה יז:
בוד' ו' מ"י פ"ג מהלכות משכנ ומושב הלכה ט':

בוא ז' מ"י שס פ"ד הלכה א ופ"ט מהל' אסורי ביאה הלכה ד סמג לאזין קיאל:

**תוס' הרא"ש** (המשך)

והוא עצמו טהור. אלא מהיקשא נפקא לן כדאמרינן בפרק רבי עקיבא מקיש משכבו לו. ועוד יש לומר ק"ו ומה משכב שאינו עושה משכב מטמא במשא. וב שושה משכב לא כ"ש: וכולם טהורים. פרש"י אמשאן כבד קאי. ויש ספרים דגרסי' בפ"ג דמסכת זבין משאן קל טהורים לבני הכנסת ול"ג וכולן לבני הכנסת. היינו אוכלי חוליהן בטהרה. ובכבודות בפ' כל הפסולין גבי כבוד שיש לו מום מובהק אמרינן דהתרתו על פי ג' בני הכנסת. כלומר הדיוטות שאינן מומחין והכא קרי להו בני הכנסת לפי שאינן אוכלי תרומה: **בספא** וקוראה לה שס. משמע הכא דאע"פ שהפרישתה לקרות לה שם לא חשיב מוקף כיון דבשעת קריאתה שם לאו מוקף הוא. וקשה מהא דאמרינן בסוטה פרק כשם גבי חלה ניטלת מן הטהורה על הטמאה כיצד שתי עיסות אחת טמאה ואחת טהורה נוטל כדי חלה מעיסה שלא הורמה חלמה ונותן פחות מכצינה באמצע. ואיכא מאן דתנאי התם בכצינה וקסבר אין שני עושה שלישי בחולין ומותר לגרום טומאה לחולין שבארין ישראל הלכך העיסה דאשונה והביצה שניה ואינו חוזר ומטמא אותו כדי חלה על זמן שאין שם חלה עליו דחולין הטבולין לחלה לאו כחלה דמו. והשתא מ"מ כשיקרא לה שם וטמא חלמה אלא ודאי יפרידה חלמה האחר"כ יקרא לה שם וקרינא ביה מוקף כיון שהיתה מוקפת לדעת שיקרא שם לאתרא אחר כך. וי"ל דלעולם צריך לקרות לה בשעת שהוא מוקף אלא שישאמר שתהא שם תרומה חל עליה לכשיפרישה ועוד וי"ל דהכא גמי חשיב מוקף אם היתה קוצה חלה ומניחתה בכפישה וקורא שם אלא חיישינן שיתבטא בידה ותקרא לה שם קודם הנהגת בכפישה הלכך הדיקוקה לחזור ולהקפיה אחר שתתנן בכפישה להיכריא. אי' הכא דמפסיק מנא לא חשיב מוקף אע"פ שהפרישתה מחליפתה לשם כך: **התם** לא פתיכא בהו תרומה. משמע הכא דחולין שנעשו על טהרת הקודש קילי מחולין הטבולים לחלה. ותימה דלעיל קתיינא פניו שרוא שלישי ושלישי טהור בחולין. ובפ"ק דחולין משמע דחולין הלכך משכבו כזה קאמר. והא דפריך מינה לעיל אהדיא דנשען משום (דמעשה) (דחומר) יתירא הוא הא דמטמאין נשען בתרומה הלכך מסביר ליה שאין להמיר ולטמאות נשען בחולין הטבולין לחלה טפי מבשלישי דטבול יום: **הנהגה מעת לעת** דרבנן. פ"י טומאה קלה משאר טומאות דרבנן: